

Roku
1761.

Nro
XLIII.

z WILNA w PIĄTEK DNIA 23. PAZDZIERNIKA.

Jmść Xiadz Łopaciński Sekretarz W.X.L. w Niedzielę przeszła wyjechał do Jmści P. Starosty Mściławskiego Brata swego w Połockie, gdzie zabawi tygodni ze dwa.

Wypis listu Officyera Szwedzkiego d. 11. Września.

Odparty nieprzyjaciel przez *Telenśe*, różne obróty czynił z strony *Demmin*.

W nocy ze dnia 6. na 7. postanowiliśmy na niego uderzyć; ale on cofnął się już daley: dlaczego Graf *Hessenstein* był postany, na doścignienie drogi nieprzyjaciół. Dwie kompanie ochotników kon-

nych z piérwszey straży potykały się przy wiosce *Gatscho* z liczną częścią Huszarów *Bellingowskich*, a przy dobrym rozporządzeniu kommandanta naszego nie utraciły nad 15. ludzi, gdy nieprzyjacielowi zabrał w niewolę 40. konnych. 3. naszych Officyerów dostało się *Prusakom*. General *Karpelau* opanował znowu przeyście *Klempenom* i pozyskał 6. ludzi przy tej okazji.

z Wiednia 3. Października.

Czekamy na wpòldopiatę Oberstleytnanta de *Vins* z dokładniejszą wiadomością o wzięciu

(1)

Swi-

Swidniey.

Król Jmć Pruski d. 28. z obozu twego dawnego przez *Nimptsch* i *Minsterberg* dażył ku *Nissie*.

z *Ratysbony* 30. *Września*.

Cała *Hasliya* zostaje w obrótach. Część woyska *Alliantów*. w którey sam w Osobie swojey znajduje się Xże *Ferdynand* przybliżyła się prawie pod *Kassel*, i rozciąga się od *Winter-Kasten*, ku *Fuldzie* tak dalece, iż *Kassel* jest niby otoczony woyskiem *Alliantów*, które wybiega aż pod same bramy *Marpurskie*, a podjazdy znaczne trzyma w *Ahlefeld*, *Ulrichstein*, i w *Weterawii*. Xże *Dziedziczny* miał się znajdować w *Fritzlarze*, a *Marzałek de Broglie* udał się do *Kasselu*, woysko zaś jego stoi między tym Miastem i *Eimbekiem*, a *Grał de Stainville* w obozie okopanym pod *Kassel*.

z *Frankfortu* 26. *Września*.

Zadney wiadomości nie mamy ani od woyska Xcia de *Broglie* ani o *Kasselu*, domyślamy się, iż *Allianci* schwycili kuryerów. To za rzecz pewną mają, iż Xże *dziedziczny* złączył się z Xciem *Ferdynandem* w *Buren*. Dnia 19. Xże de *Soubise* przeszedł znowu *Lippe*, posłał różne korpusy na przecięcie komunikacyi, *Minsteru* z *Lippstadem* i innemi

miejskami ku niższej *Emfie*. *Allianci* zostawili w *Minster* 2. bataliony, 600. *Dragonii*, i 200. *Hussarów*: w *Hamm* 4. bataliony i 300. koni.

Z *Wiednia* 7. *Pazdziernika*. *RE-LACYA* wzięcia *SWIDNICY* przez dywizyę *Generała Barona de Laudhon*.

Król *Pruski* opuścił d. 29. *Września* swe położenie pod *Nimptsch* dażąc do *Gros-Nossen* z tey strony *Munsterberg*, posłał korpus jedno ku *Nissie*. Uwiadomiony doskonale o tych obrótach *Generał Baron de Laudhon*, postanowił wykonać zamiysł swoy na *Swidnieg*, a narodziwszy się z *Grafem Czernickiem* *Generałem* *Leytnantem* *Moskiewskim*, dał ordynans *Generałowi Gianini*, aby oglądał miejsce z *Officyerami*, których myslono użyć do ataku. Xciu de *Lichtenstein* zlecono, aby gotował barzo sekretnie kilkaset drabin w *Cuntzendorf*, i na d. 30. godzinę 6. wieczorną wystawił. Nadto posłano koło 1000 z rana podjazd z *kozaków*, *Hussarów*, i *Kroatów* złożony na otoczenie z daleka miasta *Swidnicy*, z *roskaczem* oraz aby się n/ajutrz zbliżyli pod miasto, i żadnego ani do miasta, ani z miasta nie wypuścili.

li. Po pierwszych tych dyspozy-
cyach, plantę szturm ułożono w
ten sposób.

Graf de *Wellis* mający pod sobą
Grafu *O. Donel* miał zlecony szturm
fortecy *Num: 1.* nazwanej *Galgen-
Fort* albo szubieniczna forteca, i
wziął na ten koniec 5. batalionów
Austryackich, a 2. kompanie *Rossyi-
skich* Granadierów.

Szturm fortcey *Num 2.* nazwa-
ney *Fauernick* dany Majorowi de
Linck mającemu pod sobą kom-
mendę 5. batalionów.

Szturm fortcey *Num 3.* nazwa-
ney *Gartenfort* albo ogrodowej, po-
ruczono Oberstleytnantowi de
Caldvel z 5. także batalionami.

Nakoniec atak fortcey *Num: 4.* na-
zwanej *Bögen-Fort* zdano Oberst-
leytnantowi de *Vins* przydając 5.
batalionów *Austryackich* a 2. kom-
panie Granadierów *Rossyiskich*. Ka-
żda z tych 4. dywizyi miała z so-
bą cieślów, i innych rzemieślników
z siekierami, rydlami, drabinami.
Zlecono Majorowi *Amadei* dyrek-
cyę tych 4. szturmów, a dzień do
wykonania naznaczono 1. Pazdźier-
nika, o w pół do trzeciej zrana.
Generał *Fabnus* rzadził Krotkami,
o których się mówiło i które woy-
sko miało rozkaz spólnie z innemi

88
przypuścić żywo, pozorny atak
na fortecę *Wasserfort* leżąca za
Swidnicą dla zwrocenia na się mo-
cy nieprzyjacielskiej, a ulacnie-
nia drogi innym.

Dla wsparcia w potrzebie 4. dy-
wizyi bawiących się szturmem, do-
dano Xcia de *Lichtenstein* i Półko-
wnika de *Kinsky* z 4. batalionami i
tyleż szwadronami.

Generał *Laudhon* został się w
Schönburnn, aby mógł dawać ordy-
nansę podług potrzeby.

Dnia 30. o 5. wieczornej Pan
Amadei zebrał w *Cunzendorf* całe
woysko naznaczone do ataku, i ro-
zdzielił na 4. części: Pan de *Rou-
roy* Półkownik Artyleryi dał im
armaty, Artylerystów, robotni-
ków, drabiny, &c. Ruszyło się te-
dy woysko o 9tey wieczornej, i
stało pod *Swidnicą* o 2. godzi-
nie po północy, idąc barzo porzą-
dnie i cicho, tak dalece, iż nieprzy-
jacieli całe się nie spodziali. Atak
de *Bogenfort* fortcey zaczął się w
pół do trzeciej z rana, a inne 4.
tuż nastąpiły. Lubo z armat i rę-
czney strzelby ręśliście bił nie-
przyjacieli, woysko nasze przedarło
się zewszad przez podwale, pobra-
ło wszystkie zewnętrzne fortyfika-
cye, a pędząc i bijąc nieprzyjaciół

krok w krok aż pod samą forte-
 cę, wzięło w niewolę. Nasi rzucili
 drabiny na wały fortecy, i o szó-
 ftey ranney opanowali, jako też i
 inne obronne miejsca z takim po-
 śpiechem, iż Generał Major de *Za-
 itrow* komendant *Swidnicki* nie
 miał czasu prosić o kapitulacyę, i
 poszedł w niewolę z 5. bataliona-
 mi dwoma de *Treskow*, 1. de *Za-
 strow* i de *Munchow*, i jednym wzma-
 gających się z choroby. Cztery
 pierwte stały na różnych trzech
 miejscach, między wałami Miasta i
 fortec, strzegąc fortyfikacyi zewne-
 trznych, a piaty był garnizonem
 fortecy.

Nie wystrzelono z naszej stró-
 ny ani z jedney armaty. Piechota
 biła bagnietami, aż opanowała Ar-
 tyleryę nieprzyjacielską w forty-
 fikacyach, którą zwrócono na Mia-
 sto.

Wojsko nasze wespół z *Rossyi-
 skim* porytykało się barzo mężnie i
 żwawo, a przeto nie dziw, że
 szkodę niejaka mamy, sprawio-
 ną obok siebie przez zapaloną am-
 municyę w fortecy *Bögenfort*.

Wzięliśmy w niewolę 3795. lu-
 dzi, między którymi 103. różnych
 Oficyerów; oprócz tych na 1000.

innych jeszcze liczą po części w
 szpitalach będących. Pożytkaliśmy
 częścią armat, częścią spiżowych
 moździerzy 211. także moździer-
 zny do granat więcej 135. ammu-
 nicyi i prowizyi różney po kil-
 kadziesiąt abo też i po kilkadziesiąt ty-
 sięcy.

Szkodowaliśmy sami z wojska
 Austryackiego w zabitych Oficy-
 erach 12. ranionych 50. W zabi-
 tych prostych żołnierzy 266.
 w ranionych 957. w obłąkanych
 140. Z *Mojskiemskiego* 51. Soldatów
 zabitych: 5. Oficyerów a 41. Żoł-
 nierzy ranionych. Ogólnie całego
 wojska 329. zabitych, 1053. ra-
 nionych, 140. obłąkanych, Słowem
 1522. cała utrata.

Król *Pruski* d. 29. Września z
 Nimptsch udał się do *Nossen*, gdzie
 i dni 30. zostawał. Przez wszyst-
 kie swe obroty, chciał wypro-
 wadzić z gór *Austryaków*, a sam
 w nich stanąć, przez marsz gwał-
 towny, i położyć się między *Sa-
 xonią*, *Luzacyą* i *Austryakami*, ale
 Generał *Laudohn* nie dał się uwięść.
 Po wzięciu *Swidnicy* Król *Pruski*
 coraz barżiej zbliża się ku *Niszie*.